

Handläggare
Kjell Holm

Datum
2013-08-02

Diarienummer
NHO-2013-0110.00

Nämnden för hälsa och omsorg

Uppdragsplan 2014 och planering för 2015-2017

Förslag till beslut

Nämnden för hälsa och omsorg föreslås besluta

att anta föreliggande förslag till uppdragsplan för 2014 och planering för 2015-2017 samt

att överlämna planen till kommunstyrelsen

Ärendet

Kommunfullmäktige har presenterat en flerårsplan för perioden 2014-2017 i form av IVE, Inriktning, verksamhet, ekonomi. IVE definierar aktuella politiska prioriteringar i form av inriktningsmål och uppdrag samt tillgängligt ekonomiskt utrymme för uppdragsnämnderna. Kommunfullmäktiges viljeinriktning i form av inriktningsmål konkretiseras av uppdragsnämnderna i form av mätbara effektmål med indikatorer för uppföljning.

I förslaget till uppdragsplan betonas nämndens värdegrund och synsättet att fokusera på hälsa utifrån ett medborgarperspektiv samt den enskildes möjlighet att kunna göra aktiva och medvetna val.

Planen betonar vidare nämndens synsätt att fortsatt konkurrensutsättning av nämndens verksamheter medverkar till att skapa en förbättrad kvalitet som kommer den enskilde till del.

Ytterligare ambitioner som uttrycks är fortsatta utvecklade former för stöd till anhöriga samt utvecklad samverkan med de ideella organisationerna.

Kontoret presenterade vid nämndens sammanträde den 13 juni ett utkast till uppdragsplan.

Uppdragsplanen har under sommaren genomgått en professionell språkgranskning för att göra texten mer lättillgänglig.

Förslaget till uppdragsplan går nu åter ut för fortsatt behandling vid arbetsutskott den 19 augusti samt för beslut vid nämndens sammanträde den 29 augusti.

Kontoret för hälsa, vård och omsorg

Inga-Lill Björklund
direktör

Bilaga

Förslag till uppdragsplan 2014 och planering för 2015-2017

Uppdragsplan 2014- 2017

Nämnden för hälsa och omsorg

- med fokus på hälsa –

Version 2013-08-02

Vision

Uppsala är en kommun där alla människors lika värde, inneboende kraft och kreativitet respekteras och tas tillvara genom att var och en får möjlighet att påverka sin livssituation i en långsiktigt hållbar miljö som präglas av positiv dynamik, öppenhet och gemensamt ansvar

Kommunfullmäktige i maj 2007

Fastställd av nämnden för hälsa och omsorg 2013-xx-xx

Innehållsförteckning

Inledning	3
Förutsättningar inför planperioden	3
Upplevelsekriterier och synsätt	4
Upplevelsekriterier	4
Synsätt	4
Nämndens hälsofrämjande inriktning	5
Nämndens inriktning på valfrihet	6
Nämndens inriktning på strategisk samverkan	6
Nämndens inriktning på samverkan med landstinget	7
Uppsalas utvecklingsförutsättningar	7
Policy för hållbar utveckling	8
NHO:s preliminära budget 2014 samt planering för 2015-2017	10
Nämndens långsiktiga planering inom given ekonomisk ram 2015- 2017	11
6.1 Politisk ledning och gemensam verksamhet	13
6.1.1 Ansvarsområde	13
6.1.2 Inriktning	13
6.1.3 Uppdrag	14
6.1.4 Nämndens beslut för att förverkliga sin politik inom givna ekonomiska ramar	19
6.1.5 Ekonomiska förutsättningar	20
6.1.6 Uppföljning/utvärdering	20
6.2 Infrastruktur, stadsutveckling, skydd med mera	22
6.2.1 Ansvarsområde	22
6.2.2 Inriktning	22
6.2.3 Nämndens beslut för att förverkliga sin politik inom givna ekonomiska ramar	23
6.2.4 Ekonomiska förutsättningar	24
6.2.5 Uppföljning/utvärdering	24
6.3 Fritid och kultur	24
6.3.1 Ansvarsområde	24
6.3.2 Inriktning	24
6.5 Vård och omsorg	25
6.5.1 Ansvarsområde	25
6.5.2 Inriktning	25
6.5.4 Nämndens beslut för att förverkliga sin politik inom givna ekonomiska ramar	30
6.5.5 Ekonomiska förutsättningar	32
6.5.6 Uppföljning/utvärdering	32
6.6 Särskilt riktade insatser	33
6.6.1 Ansvarsområde	33
6.6.2 Inriktning	33
6.6.3 Nämndens beslut för att förverkliga sin politik inom givna ekonomiska ramar	34

Inledning

Förutsättningar inför planperioden

Nämnden för hälsa och omsorg (NHO) ska ta fram en uppdragsplan och ange vilka politiska beslut som måste tas för att verkställa fullmäktiges mål och uppdrag samt fastställa den politiska ambitionsnivån. Nämnden har ett omfattande och skiftande ansvarsområde. Det inkluderar allt ifrån missbruksproblematik till människor som behöver mycket omfattande och livslånga stödinsatser för att kunna klara sin egen livsföring till följd av en funktionsnedsättning. Denna plan beskriver nämndens mål och hur vi avser att förverkliga vår politik.

Nämndens uppdrag och ansvar har sin utgångspunkt i medborgarperspektivet. Vi ska utifrån den gällande lagstiftningen agera för medborgarnas bästa, vilket ställer krav på lyhördhet och fungerande dialog med medborgarna.

Inför 2014 har kommunfullmäktige gett NHO närmare 1 116 miljoner kronor i kommunbidrag vilket är en ökning med ca 2,5 procent jämfört med föregående år. Till detta kommer övriga intäkter som beräknas till cirka 43 miljoner kronor. Detta innebär att nämnden för 2014 totalt förfogar över cirka 1 159 miljoner kronor i budgeterade intäkter.

Den kommande planperioden omfattar en mängd svåra utmaningar och kommer att ställa stora krav på nämndens framförhållning och strategiska planering. Befolkningen i åldersgruppen beräknas öka med drygt 4200 personer under planperioden, vilket motsvarar ca 3,4 procents ökning. Ökningen gäller hela målgruppen men är mest markant i åldersgrupperna 25-44 år. I dagsläget finns dock ett antal faktorer som innebär ökade behov inom kostnadsstunga insatser såsom LSS-boende, boendestöd, personlig assistans och daglig verksamhet. Ökningen är kraftigare än det som motsvaras av befolkningstillväxten. Faktorer som påverkar denna utveckling:

- en ökad inflyttning av personer som behöver nämndens insatser på grund av olika funktionsnedsättningar
- en ökad diagnosticering av framför allt neuropsykiatriska funktionshinder
- kostnadsövervältringar beträffande personlig assistans genom att Försäkringskassan mer sällan beviljar assistansersättning. I vissa fall tvingas därför NHO att bevilja kommunal assistansersättning.

Nämnden har under 2013 genomfört ett antal kostnadsanpassningar för att begränsa årets prognosticerade underskott. Nämnden erbjuder en oförändrad ersättningsnivå i avtalet med vård och bildning, vilket innebar utebliven kompensation för pris- och löneökningar. Samtidigt minskades ersättningen med fem procent jämfört med föregående år när det gäller insatserna daglig verksamhet och ledsagarservice. Nämnden har även granskat de verksamheter som inte är lagstadgade och beslutat om ytterligare kostnadsanpassningar motsvarande 1,6 miljoner kronor. Trots dessa ansträngningar räknar nämnden i nuläget med ett omfattande underskott på ca 30 mkr under 2013.

Arbetet med kostnadsanpassningar kommer att fortsätta under 2014 även om det blir svårt att åstadkomma motsvarande effekter inför det kommande året. Cirka 95 procent av nämndens

verksamhet är lagtvingande, vilket innebär att kostnaderna inte går att undvika utan att bryta mot lagar och förordningar.

41 procent av nämndens verksamhet är upphandlad enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) vilket har bidragit till att minska nämndens kostnader. Samtidigt innebär det att kostnaden inte går att påverka under avtalstiden.

I dagsläget är det 38 personer som väntar på en bostad med särskild service enligt LSS eftersom deras beslut inte har kunnat verkställas. För att kunna lösa den uppkomna situationen behöver nämnden inför 2014 planera för 50 nya bostäder med särskild service. Bruttokostnaden beräknas till 49 miljoner kronor, men nettokostnaden blir cirka 38 miljoner kronor eftersom alternativinsatserna då går att avsluta.

Sammantaget innebär utvecklingen att de tillkommande behoven inte kommer att rymmas inom nämndens budget för 2014. I nuläget bedömer nämnden att underskottet blir 70 miljoner kronor.

Upplevelsekriterier och synsätt

Upplevelsekriterier

Vården och omsorgen i Uppsala kommun vilar på en humanistisk människosyn om allas lika värde, där människan alltid ska betraktas som en helhet. NHO har antagit fyra upplevelsekriterier som ska prägla all verksamhet som vi finansierar:

- trygghet
- ett respektfullt bemötande
- delaktighet/inflytande
- oberoende.

Alla ledare och medarbetare inom nämndens ansvarsområde ska i sitt arbete tolka innehållet i upplevelsekriterierna utifrån en helhetssyn på den enskildes individuella förväntningar och behov.

Vi hyser en stark tilltro till människans inneboende kraft, förmåga och vilja att ta ansvar för sin egen livssituation. Upplevelsekriterierna uttrycker att den enskilde har obestridlig rätt att vara delaktig i och ha inflytande över alla beslutsprocesser. Det innebär att ledare på alla nivåer kontinuerligt ska se till att den egna verksamheten också tillämpar värdegrunden. Detta kontrolleras vid individ- och avtalsuppföljningar och resultaten redovisas sedan till nämnden.

Synsätt

Nämnden ser vården och omsorgen som ett system där samtliga ingående delar är beroende av varandra och påverkar varandra kontinuerligt. Det finns mål- och mätsystem som ska visa hur dessa delar motsvarar medborgarnas förväntningar.

Ett annat grundläggande synsätt är att upphandling och konkurrensutsättning inom vård och omsorg bidrar till mångfald och en effektiv produktion av skattefinansierade tjänster. Nämnden vill stödja utvecklingen av en marknad som innefattar företagande, idéburna aktörer och enskilda människors insatser där nya idéer och tjänster utvecklas hela tiden. Detta kan öka

valfriheten och höja kvaliteten för den enskilde samt bidra till näringslivsutveckling och andra positiva samhällsekonomiska effekter.

Nämnden ska hushålla med de tillgängliga resurserna och ta tillvara medarbetarnas kompetens, engagemang och lust till fortsatt utveckling. Varje medarbetare och chef ska ha den kompetens som krävs för att utföra ett bra och professionellt arbete. Samtidigt ska den samlade kompetensutvecklingen planeras och anpassas till nya och förändrade behov.

Nämndens hälsofrämjande inriktning

NHO:s inriktning på ökad hälsa för medborgarna utgår från att processerna inom vård- och omsorgssystemet ingår i en helhet. Resultatet avgörs av hur väl delarna inom systemet samverkar med varandra för att främja hälsan för den enskilde.

Alla åtgärder och insatser utformas för att

- se varje individs unika förutsättningar och möjligheter
- se den enskilde utifrån en helhetssyn
- ta tillvara på allas rätt till delaktighet och inflytande.

Insatserna utformas så att den enskilde på ett okomplicerat sätt får olika behov tillgodosedda på samma gång från olika delar av systemet. Det är viktigt att den enskilde inte dras in i onödiga behovs- och beroendesituationer.

Den önskade utvecklingen kräver att NHO satsar på ändamålsenliga åtgärder på samhällsnivå och strukturell nivå samt på öppna insatser, information, rådgivning och tidsbegränsade stödinsatser.

Nämndens hälsofrämjande inriktning tar sig uttryck på flera olika nivåer:

Åtgärder på samhälls- och strukturell nivå, syftar till att skapa värden för medborgarna i stort. Det kan exempelvis innebära generella tillgänglighetsskapande åtgärder eller nämndens samverkan med idéburna organisationer.

Öppna insatser, information, rådgivning och tidsbegränsade stödinsatser finns tillgängliga och innehållet utformas för att täcka ett brett register av individuella behov. Tidsbegränsat stöd innebär att tillämpa enkla och tidsbegränsade insatser som stärker den enskildes motivation att återfå eller ersätta förmågor som gått förlorade genom en skada eller sjukdom.

Serviceinriktade insatser är biståndsbeslutade och utformas utifrån ett målgrupperspektiv, även om utföraren givetvis måste fokusera på individuella behov.

Insatser för personer med omfattande behov förutsätter att den enskildes specifika behov och förväntningar är utgångspunkt när utföraren organiserar och utformar insatserna. Här ställs höga krav på en god samverkan mellan huvudmännen och mellan olika kompetenser.

Som helhet ska vård- och omsorgssystemet utformas så att det är lätt att överblicka utbudet av stödformer och insatser. Den enskilda ska enkelt kunna få reda på hur och av vem han eller hon kan få sina behov tillgodosedda. Den som lämnar systemet av biståndsbeslutade insatser och bedömda hälso- och sjukvårdsinsatser ska känna sig trygg med att han eller hon kan få stöd igen på ett okomplicerat sätt om det skulle behövas.

Nämndens inriktning på valfrihet

Den bärande tanken inom valfrihetssystemet är att den enskilde själv ska ha en större kontroll genom att fritt välja bland godkända utförare, samtidigt som ökad konkurrens bidrar till ökad kvalitet. Den enskilde ska kunna göra aktiva och medvetna val för att konkurrensen ska fungera på marknadsmässiga villkor. Följande förutsättningar gäller för valfrihetssystemet:

- Det ska finnas tillräckligt många utförare att välja mellan.
- Det ska vara lätt att byta utförare.
- De tjänster som erbjuds ska vara tydligt definierade och möjliga att följa upp.
- Den enskilde ska enkelt få tillgång till korrekt information som är anpassad till de egna förutsättningarna.

Genom den strategiska inriktningen på ökad valfrihet blir nämndens roll alltmer att skapa tydliga spelregler på en marknad istället för att detaljstyra verksamheter. Den enskildes roll förskjuts från en passiv mottagare av hjälp och stöd till en medveten och välinformerad beslutsfattare med möjlighet att själv kunna kontrollera insatsernas innehåll, utformning och utförande.

Nämnden vill utveckla valfrihetssystemet ytterligare genom att göra det tydligare, mer transparent och mer jämförbart. Den enskilde måste kunna göra sina val utifrån information som är relevant och uppdaterad, vilket ställer höga krav på verksamhets- och informationssystemen. Genom väl utvecklade rutiner för uppföljning och informationshantering ska den enskilde på ett enkelt sätt kunna få en uppfattning om olika utförares prestationer.

Det är särskilt viktigt att uppmärksamma valfrihetssystemets konsekvenser för personer med omfattande behov samt deras möjligheter att kunna göra egna val. Nämnden ställer här höga krav på samverkan mellan huvudmännen och utförarna på samtliga nivåer.

Nämndens inriktning på strategisk samverkan

Samverkan är en komplex process som i grunden kräver en samsyn, en gemensam problemförståelse och en vilja att samverka. För att vara långsiktigt hållbar behöver samverkan dessutom integreras och förankras i den ordinarie verksamheten. Genom en tydlig struktur i form av planering och prioriteringar går det att överbygga strukturella hinder i form av skilda regelsystem med mera.

En strategi för samverkan måste också omfatta en kontinuerlig tvärprofessionell kompetens- och metodutveckling som baseras på medvetenhet och respekt för de olika parternas skillnader när det gäller uppdrag, kompetens, organisation och regelverk. Med en sådan gemensam förståelse och tillit mellan parterna går det att få en ändamålsenlig struktur för samverkan.

Nämndens ambitioner för den framtida utvecklingen kräver en god samverkan med olika aktörer inom en mängd olika områden. Strukturer för samverkan är särskilt viktig inom

- den närvårdsreform som för närvarande genomförs i länet

- den ideella sektorn som i Uppsala kommun utgörs av ca 3000 föreningar
- tillgänglighetsområdet, vilket är ett av de mest avgörande områdena för att nämnden ska klara sitt uppdrag inför framtiden
- Samverkan med nationellt centrum för kvinnofrid som på regeringens uppdrag arbetar på nationell nivå med att bland annat utveckla och sprida metoder för att ta hand om våldsutsatta kvinnor. Målet är att ett gemensamt arbete skapar ett Uppsala som är ledande inom kvinnofridsområdet.

Nämndens inriktning på samverkan med landstinget

För att hantera den framtida utvecklingen behöver nämnden och landstinget en god samverkan på alla nivåer.

Den pågående närvårdsreformen i länet innebär att de berörda kommunerna och landstinget ska enas om en gemensam vision om ett systematiskt förbättringsarbete. Arbetet ska utmärkas av att den enskildes behov sätts i centrum snarare än den egna organisationen.

Närvårdsreformen ska bidra till att de organisatoriska hindren minskar. Det ger nya möjligheter att hantera brister i vården och samtidigt finna smidiga ekonomiska lösningar där huvudmannaskapsgränser inte längre lägger hinder i vägen. Inriktningen är ett väl fungerande samarbete med individen i centrum.

Begreppet närvård omfattar insatser som är hälsofrämjande, förebyggande, diagnostiserande, behandlande, rehabiliterande, omvårdande och stödjande. Det finns tre grundläggande delar i systemet som ska möjliggöra en förbättrad samverkan: *Strukturen* för att kunna hantera de gemensamma frågorna på operativ, taktisk och strategisk nivå; *motivationen* hos alla parter att samverka proaktivt samt *kommunikation* som innebär att parterna har lätt att nå varandra på alla nivåer.

Uppsalas utvecklingsförutsättningar

Kommunfullmäktige lyfter i styrdokumentet Inriktning, verksamhet, ekonomi (IVE) fram sambanden mellan infrastruktur, bostadsförsörjning, näringslivsutveckling, välfärd, folkhälsa, mångfald samt klimat och energi och menar att de är särskilt viktiga för en fortsatt hållbar utveckling i kommunen.

Dessa olika områden berör till olika delar och i olika omfattning de verksamheter som nämnden ansvarar för. Nämnden anser att en väl fungerande tillväxtpolitik är förutsättningen för en kraftfull tillväxt som i sin tur är en förutsättning för ökade skatteintäkter och fortsatt finansiering av kommunens verksamheter.

Inom välfärdsområdet ställer den snabba befolkningsökningen större krav på en ändamålsenlig servicestruktur samtidigt som utvecklingen går mot en ökad individualisering av tjänsteutbudet. Ändrade förväntningar på kommunens tjänster innebär krav på kvalitetssäkring, nyrekrytering, fortbildning samt nya företagsformer.

Inom området klimat och energi ökar kraven på insatser för att nå de uppsatta klimatmålen till 2020. Klimatutmaningen fokuserar på arbete med energihushållning, kollektivtrafik och ny

energiteknik. Nämnden svarar upp mot detta bland annat genom satsningen på systemet för tidsregistrering och nyckelhantering inom hemvård med syfte att minimera utförarnas transporter. Vi vill också öka andelen körda mil med miljöbil i förhållande till den totala årliga körsträckan.

Policy för hållbar utveckling

Uppsala kommun har antagit "Policy för hållbar utveckling" som de grundläggande värderingar som ska genomsyra kommunens verksamheter, utvecklingsinriktning och samverkan med andra parter. Policyn omfattar de sociala, miljömässiga och ekonomiska områdena och beskrivs utifrån rubrikerna mänskliga rättigheter, ansvarsfullt resursutnyttjande samt tillväxt. Uppsala kommun ska uppmuntra delaktighet genom att skapa mötesplatser där människor kan delta aktivt i samhällslivet.

Arbetet mot utanförskap ska fokuseras på personer som av olika anledningar har svårt att delta i arbetslivet. Alla människor ska kunna känna trygghet i stadens offentliga rum och i de verksamheter som kommunen ansvarar för. Särskilt fokus bör läggas på att skapa trygghet för utsatta grupper. Den kommunala organisationen ska präglas av en väl fungerande infrastruktur samt av serviceinriktning och en snabb och rättssäker myndighetsutövning.

Vidare framhålls vikten av att främja goda levnadsvanor i kontakten med medborgarna, med särskilt fokus på de grupper som framför allt behöver förbättra sin hälsa. Fokus ska även läggas på jämställdhetsintegrering i service som kommunen erbjuder eller finansierar samt på ett intensifierat jämställdhetsarbete i den egna organisationen.

Mänskliga rättigheter

Uppsala kommun ska kännetecknas av att verka för mänskliga rättigheter i all sin verksamhet, i allt sitt sätt att påverka samhällsutveckling och i allt samarbetet med andra. De mänskliga rättigheterna betonar dels vikten av att vi som medborgare är fria att själva få bestämma över våra liv, dels att vi värderas som lika mycket värda i familjen, i arbetslivet och i samhällslivet. Delaktighet, trygghet, jämlika villkor, tillgänglighet, jämställdhet samt respekt för mångfald är grundpelarna.

Ansvarsfullt resursutnyttjande

Uppsala kommun ska kännetecknas av ett ansvarsfullt resursutnyttjande av våra gemensamma naturresurser i all sin verksamhet, i allt sitt sätt att påverka samhällsutveckling och i allt samarbetet med andra. Vi ska säkra en miljö som främjar folkhälsa, biologisk mångfald och motverkar klimatförändringar. Allt som utvinns ur naturen ska användas, återanvändas, återvinnas eller slutligt omhändertas med minsta möjliga resursförbrukning.

Tillväxt

Uppsala kommun ska kännetecknas av att främja kunskapsutveckling, innovationskraft och företagsamhet i all sin verksamhet, i allt sitt sätt att påverka samhällsutveckling och i allt samarbetet med andra. Vi ska säkra ett gott företagsklimat, hög tillgänglighet och en hög attraktivitet för framtidsbranscher. Ett konkurrenskraftigt näringsliv skapar en växande lokal arbetsmarknad, stärkt lokal ekonomi och framtidstro.

Kommunfullmäktige har beslutat om åtta övergripande inriktningsmål i anslutning till policyn för hållbar utveckling. För de inriktningsmål som berör social hållbarhet (1-6) har nämnden angivit effektmål och indikatorer för uppföljning, dessa redovisas under 6.5. Under block 6.2 redovisas effektmål och indikatorer som svarar mot kommunfullmäktiges inriktningsmål nummer 6 angående klimat samt nummer 7 som rör företagsklimat. I uppdragsplanen beskriver nämnden även hur ett ekonomiskt och miljömässigt ansvarstagande bidrar till att uppfylla av EU2020 enligt inriktningsmål 8.

Inriktningsmål 1 (KF)

Uppsalaborna är delaktiga i samhällsutvecklingen och har förtroende för demokratin.

Inriktningsmål 2 (KF)

Uppsalaborna har arbete och utanförskapet minskar genom främjande av tillväxt och ekonomiska nystartszoner.

Inriktningsmål 3 (KF)

Uppsalaborna har ett starkt civilsamhälle.

Effektmål (NHO)

Strukturerade former för samverkan med idéburna organisationer underlättar ideella initiativ och engagemang.

Indikator

Andel idéburna organisationer som anser att strukturerade former för samverkan underlättar deras verksamhet.

Uppföljning

Nämnden genomför en enkät bland idéburna organisationer för att få ett utgångsvärde för fortsatta målvärden.

Inriktningsmål 4 (KF)

Uppsalaborna känner sig trygga.

Inriktningsmål 5 (KF)

Uppsalaborna är jämställda genom att villkoren, delaktigheten och tillgängligheten är lika för alla.

Inriktningsmål 6 (KF)

Uppsalaborna lever hälsosamt och klimatsmart.

Inriktningsmål 7 (KF)

Uppsala har ett bra företagsklimat som främjar tillväxt.

Inriktningsmål 8 (KF)

Uppsala arbetar enligt EU2020

Nämnden kommer att överföra kommunfullmäktiges avsikter till tydliga uppdragsbeskrivningar och förfrågningsunderlag för de verksamheter som faller inom vårt ansvarsområde. Nämnden kommer också att noggrant följa upp den övergripande styrningen av dessa verksamheter.

NHO:s preliminära budget 2014 samt planering för 2015-2017

Preliminär budget 2014 Kom bidrag Externa intäkter NHO prel budget (tkr)

<i>Intäkter</i>	1 115 947	39 826	1 155 773
<i>Kostnader</i>			
6:1 Politisk verksamhet	1 607		1 691
6:5 Vård och omsorg	1 114 340		1 224 084
<i>varav</i>			
övrigt förebyggande			26 424
ordinärt boende SoL			175 731
särskilt boende SoL			179 926
boende LSS			399 590
personlig assistans			119 936
daglig verksamhet			168 706
övriga insatser LSS			34 494
missbruksvård			95 575
övrig vuxenvård			21 986
familjerådgivning			1 716

Planering för 2014-2017

Nämnd: NHO

	2014	2015	2016	2017
Taxor och avgifter	7208	7352	7514	7664
Övriga externa intäkter	32 618	33 270	34 002	34 682
kommunbidrag	1 115 947	1 138 643	1 163 965	1 187 186
Summa intäkter:	1 155 773	1 179 265	1 205 481	1 229 532
Summa kostnader:	1 225 775	1 301 770	1 378 823	1 456 809
Resultat:	-70 002	-122 505	- 173 342	-227 277

I december 2013 ska nämnden fastställa budgeten för 2014. Denna preliminära budget är en grov kalkyl baserad på vissa antaganden och det finns många osäkra delar i beräkningarna av vård- och omsorgsbehovens utveckling, den allmänna prisutvecklingen, effekterna av valfrihetssystemet med mera.

Nämndens långsiktiga planering inom given ekonomisk ram 2015- 2017

Trender i samhällsutvecklingen påverkar nämndens förutsättningar på olika sätt. Människor inhämtar idag information och kunskap från allt fler källor och deras uppfattning om vad som är bra för just dem måste i högre grad bli utgångspunkt för den vård och omsorg som tillhandahålls.

Nämnden ser en utveckling där generella och strukturella insatser kompletterar arbetssätt med ett individuellt perspektiv. Ett exempel på detta är inriktningsplanen inom missbruksområdet där metodfrågor såsom tidig upptäckt, öppna träffpunktsverksamheter och stöd till självhjälpgrupper utgör viktiga beståndsdelar.

Den tekniska utvecklingen har stor betydelse när det gäller att skapa en mer tillgänglig miljö och att underlätta vardagliga aktiviteter i hemmet. Informationstekniken kan bidra till ökad trygghet och självständighet för den enskilde.

En god kvalitet förutsätter kompetent personal. Den framtida utvecklingen går mot successivt ökande behov hos målgruppen och ett växande behov av kvalificerad arbetskraft, vilket innebär att verksamheten står inför en stor utmaning. Socialstyrelsen har gett ut en vägledning angående rätt kompetens hos personal i verksamheter för personer med funktionsnedsättning och den utgör ett stöd när det bland annat gäller att rekrytera, introducera och kompetensutveckla anställda. Under 2013 förväntas Socialstyrelsen även ge ut nya

föreskrifter och allmänna råd inom detta område. Detta kan påverka de krav nämnden ställer i förfrågningsunderlag och kan även medföra behov av kompetensutveckling.

Enligt regionförbundets prognos kommer Uppsala kommun behöva rekrytera motsvarande ca 5000 medarbetare inom vård och omsorg fram till 2020. För att Uppsala kommun ska attrahera personer med rätt kompetens krävs goda arbetsförhållanden och ett gott ledarskap. Medarbetarna ska kunna utvecklas inom sitt yrke och ett systematiskt arbetsmiljöarbete måste bedrivas för att motverka arbetsskador och sjukskrivningar. Kommunen ska också samarbeta med gymnasieskolor och universitetet för att förbättra sambandet mellan utbildning, yrkespraktik och forskning.

Fler personer med grava funktionsnedsättningar kommer att ha behov av samordnad planering mellan landsting och kommun enligt överenskommelsen om närvård. Den allt mer avancerade medicinska utvecklingen ställer också högre krav på patientsäkerheten. Lagen om patientsäkerhet som gäller sedan 2011 ska göra vården säkrare genom att systematiskt arbeta med patientsäkerhet och att förebygga vårdskador. En ny patientlag förväntas träda i kraft 2015.

Utvecklingen inom hälso- och sjukvården har medfört att allt fler personer med komplicerade och sammansatta diagnoser och vårdbehov i dag kan få sina behov tillgodosedda i ordinärt boende. För att kunna möta dessa behov måste de tjänster som nämnden tillhandahåller utvecklas kontinuerligt.

Nämnden planerar långsiktigt för nya former av beroendeproblematik, på grund av utanförskap och marginalisering. Bland annat har senare års internationalisering och distributionsvägar via internet ökat inflödet av olika narkotiska preparat och därmed ökat tillgången till droger i Sverige. Dessutom finns en tendens till ökat spelberoende och andra former av beroendeproblematik och denna utveckling kan antas fortgå under kommande år.

Det finns en statlig utredning om den framtida missbruks- och beroendevården. Resultaten har lett till en ändring i socialtjänstlagen för att bättre kunna hjälpa personer som behöver vård, stöd och behandling. De nya reglerna innebär att kommun och landsting fortsätter att dela ansvaret för missbruks- och beroendevården men att de måste ha överenskommelser om samarbete kring personer som missbrukar beroendeframkallande medel. Ändringarna i socialtjänstlagen (SoL) respektive hälso- och sjukvårdslagen (HSL) gäller från och med 1 juli 2013.

Verksamheten vid resurscentrum kommer att utvecklas för personer som har utsatts för våld i nära relationer. Att ge stöd till våldsutövare är också ett angeläget område som nämnden kommer att ha särskilt fokus på. Dessutom behöver vi utveckla stödet till särskilt utsatta grupper som utsatts för våld, framför allt personer med funktionsnedsättning, utländsk härkomst eller missbruksproblematik. Det individuella stödet ska kompletteras med förebyggande insatser i form av information till allmänheten och utbildning till personal som kan möta våldsutsatta personer.

Framtiden kommer sannolikt att innebära en större mångfald av boendeformer. Ett exempel är att individer och grupper med gemensamma intressen och värderingar tar egna initiativ för att skapa den boendemiljö de önskar sig. En möjlighet kan till exempel vara bostadskooperativa lösningar dit man efter hand kopplar de omvårdnadsresurser som behövs.

Nämnden antog i november 2012 en boendeplan med vissa strategier för att säkra behovet av bostäder för nämndens målgrupper. Boendeplanen revideras årligen. Efter att boendeplanen antagits har nämnden begärt marktilldelning utifrån boendeplanens beskrivning och till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (UAN) redovisat behovet av separata lägenheter för bostadssociala ändamål samt för bostad med särskild service.

Nämnden har även påbörjat en ramupphandling av LSS-bostäder där vi anger ett högsta pris för de olika behovskategorierna. Genom strategierna i boendeplanen tänker vi under planperioden bygga omkring 120 bostäder med särskild service. Utbyggnaden ska bestå av varierande verksamheter i form av sammanhållna gruppboendestäder, friliggande lägenheter etc.

Ambitionen är att ytterligare utveckla formerna för medborgardialog för att inhämta medborgarnas synpunkter men även för att kunna kommunicera nämndens synsätt och förutsättningar inom olika verksamhetsområden.

6.1 Politisk ledning och gemensam verksamhet

6.1.1 Ansvarsområde

Området ”politisk ledning och gemensam verksamhet” gäller nämndens politiska uppdrag och dess administration.

När det gäller åldersgruppen 21-64 år ansvarar NHO för

- bistånd enligt SoL exklusive försörjningsstöd
- insatser enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)
- vård enligt lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM)
- hälso- och sjukvård enligt HSL inklusive tekniska hjälpmedel
- bostadsanpassning enligt lag om bostadsanpassningsbidrag.

Nämndarbetet inkluderar ansvar för myndighetsutövning enligt SoL och LSS för målgruppen och för detta finns två utskott. Nämnden är även kommunens huvudman i vissa frågor gentemot landstinget och statliga myndigheter. Dessutom har nämnden det administrativa ansvaret för det kommunala handikapprådet.

I nämndens roll ingår även att medverka i samhällsplaneringen och i dessa sammanhang ska vi särskilt beakta frågor som rör personer med funktionsnedsättning.

6.1.2 Inriktning

styrdokument

- Reglemente för styrelser och nämnder (KF senast reviderat 2012)
- Bolagsordningar (KF antagna vid olika tillfällen)
- Energiplan (KF 2001)
- Finanspolicy (KF 2007)
- Internationell strategi (KF 2007)

- IT-policy (KF 2012)
- Kommunikationspolicy (KF 2004)
- Upphandlingspolicy och riktlinjer för upphandling (KF och KS 2008)
- Kvalitetspolicy (KF 2001)
- Policy för samverkan med ideella sektorn (KF 2006)
- Ägarpolicy för de kommunala bolagen (KF 2005)
- Minoritetspolicy (KF 2011)
- Placeringspolicy för donationsstiftelser (KF 2001)

6.1.3 Uppdrag

Till samtliga nämnder och styrelser

1. Att arbeta med införande av garanti- och handläggningstider på lämpliga områden.

Inriktningsmål 1 (KF)

Driftkostnader, räntekostnader och avskrivningar för gjorda investeringar ryms i kommunens driftbudget och ekonomin i varje verksamhet är i balans.

Inriktningsmål 2 (KF)

I kommunens förvaltning och vid service och kontakt med medborgare samt förtroendevalda är digitala tjänster norm.

Effektmål 1 (NHO)

Nämndens e-tjänster tillgodoser medborgarnas förväntningar på information och lättillgänglig ärendehantering.

Indikator

Antal unika besökare per månad vid kundportalen.

Målvärde: Utfallet för 2014 blir underlag för fortsatta målvärden.

Uppföljning

Resultatet redovisas i samband med nämndens årsberättelse.

Indikator

Antal ansökningar per månad som registreras via kundportalen.

Målvärde: Utfallet för 2014 blir underlag för fortsatta målvärden.

Uppföljning

Resultatet redovisas i samband med nämndens årsberättelse.

Indikator

Antalet besök vid funktionen ”E-tjänst för beräkning av vård- och omsorgsavgift”

Utgångsvärde 2012-12-31: 2074 besök.*

* Det verkliga antalet är större, nämnden har vissa mätsvårigheter på grund av cookies-problematik.

Målvärde antal besök till e-tjänst

2014	2015	2016	2017
2100	2200	2300	2400

Uppföljning

Resultatet redovisas i samband med nämndens årsberättelse.

Indikator

Antal användare av IT-verktyget ”hitta och jämför” som lanseras senhösten 2013. Syftet är att den enskilde och dess anhöriga lättare ska kunna välja vård- och omsorgsboende med hjälp av tydlig information och relevanta jämförelsemått.

Målvärde: Mätning sker under 2014 för att ge utgångsvärde för fortsatta målvärden.

Uppföljning

Resultatet redovisas i samband med nämndens årsberättelse.

Indikator

Antal markeringar under variabeln ”tillgänglighet – information i alternativa format” i socialstyrelsens öppna jämförelser mellan kommuner. Markeringarna indikerar att Uppsala kommun saknar formatet för information.

Utgångsvärde 2013: 5 markeringar.

Målvärde antal markeringar

2014	2015	2016	2017
4	3	2	1

Uppföljning

Resultatet redovisas i samband med nämndens årsberättelse.

Indikator

Antal markeringar under variabeln ”trygghet och säkerhet” i socialstyrelsens öppna jämförelser mellan kommuner som indikerar att former för synpunktshantering respektive uppföljning av beslut saknas.

Utgångsvärde 2013: 3 markeringar.

Målvärde antal markeringar

2014	2015	2016	2017
2	1	0	0

Uppföljning

Resultatet redovisas i samband med nämndens årsberättelse.

Inriktningsmål 3 (KF)

Kommunal service är konkurrensutsatt där så är möjligt för att öka kreativiteten, kvaliteten och effektiviteten.

Effektmål 2 (NHO)

All verksamhet som nämnden ansvarar för ska om möjligt konkurrensutsättas för att öka kreativiteten, kvaliteten och effektiviteten. Undantagen definieras i nämndens konkurrensplan.

Indikator

Andel av nämndens totala verksamhet, beräknat på omslutning, som är upphandlad i konkurrens.

Utgångsvärde 2012-12-31: 68 procent.

Målvärde andel upphandlad verksamhet

2014	2015	2016	2017
70 %	72 %	74 %	76 %

uppföljning

Resultatet redovisas i samband med nämndens årsberättelse.

Inriktningsmål 4 (KF)

Kommunal service är kvalitetssäkrad genom uppföljning ur såväl brukar- som avtalsperspektiv.

Effektmål 3 (NHO)

Nämndens myndighetsutövning ska vara kvalitetssäkrad.

Indikator

Andel överklagade myndighetsbeslut som bifalles av förvaltningsdomstolen.

*Utgångsvärde 2012-12-31: 18 procent.**

* 50 beslut rörande insatser till personer med funktionsnedsättning överklagades till förvaltningsdomstolen varav nio fick bifall.

Målvärde andel bifallna överklaganden

2014	2015	2016	2017
10 %	7 %	5 %	4 %

Uppföljning

Resultatet redovisas i samband med nämndens årsberättelse.

Effektmål 4

Nämndens uppföljning säkerställer att dess service är kvalitetssäkrad ur både ett brukar- och ett avtalsperspektiv.

Indikator

Antal årligen genomförda avtalsuppföljningar.

Utgångsvärde 2012-12-31: 30 stycken.

Målvärde antal uppföljningar

2014	2015	2016	2017
30	30	30	30

Uppföljning

Resultatet redovisas i samband med nämndens årsberättelse.

Indikator

Antal årligen genomförda individuppföljningar enligt strukturerad blankett. Detta gäller personer som har stödinsats i det egna hemmet alternativt bostad med särskild service enligt SoL eller LSS.

Mätningar under 2013 ger underlag för fortsatta målvärden.

Inriktningsmål 5 (KF)

Hållbart producerade livsmedel och varor är en huvudinriktning i kommunfinansierade verksamheter.

Inriktningsmål 6 (KF)

Jämställdhetsintegrering är en naturlig del inom alla verksamhetsområden och utvecklas kontinuerligt.

Effektmål 5 (NHO)

Biståndsbedömning och verkställighet av beslut sker på könsneutrala grunder.

Indikator

Procentuell fördelning mellan könen av

- antal personer som ansöker om bistånd enligt SoL
- andel personer vars ansökningar återtas
- andel personer vars utredningar leder till gynnande beslut
- andel personer vars gynnande beslut inte verkställs inom tre månader.

Antal personer som 2012 ansökt om bistånd enligt SoL (totalt 1197)

Män 544 (45 procent), kvinnor 653 (55 procent)

Andel personer vars ansökningar återtogs (totalt 27 stycken)

Män 13 (2,4 procent), kvinnor 14 (2,1 procent)

Andel personer vars utredningar ledde till ett gynnande beslut (totalt 1049 personer)
Män 467 (86 procent), kvinnor 582 (89 procent)

Målvärde: Andelen gynnande beslut ska vara likvärdiga för män och för kvinnor.

Andelen personer vars gynnande beslut inte hade verkställts inom tre månader (totalt 23 personer)

Män 12 (2,6 procent), kvinnor 11 (1,9 procent)

Målvärde: Andelen gynnande beslut som inte verkställs inom tre månader ska vara likvärdiga för män och kvinnor.

uppföljning

Resultatet redovisas i samband med nämndens årsberättelse.

Indikator

Beviljad tid (antal timmar) för servicetjänster fördelat på kön (totalt 42 063 timmar)

Utgångsvärde 2012-12-31: Män 17 296 timmar (41,1 procent), kvinnor 24 767 timmar (58,9 procent).

Målvärde: Den beviljade tiden för servicetjänster ska motsvara den procentuella fördelningen av ansökningar om servicetjänster fördelat på kön.

uppföljning

Resultatet redovisas i samband med nämndens årsberättelse.

Indikator

Könsfördelning bland deltagare i träffpunktsverksamheter inom socialpsykiatri.

Målvärde: Mätning sker per 2013-12-31 som utgångspunkt för fortsatta målvärden.

Inriktningsmål 7 (KF)

Moderna och användarvänliga IT-system är en naturlig del av verksamheten som ger lägre administrativa kostnader och högre service till medborgarna.

Effektmål 6 (NHO)

Nämndens verksamhet håller en hög servicegrad.

Indikator

Andel utredningar där den enskilde får ett beslut inom två månader från det att ansökan har inkommit.

Målvärde: Mätningar under 2014 ger underlag för fortsatta målvärden.

Indikator

Antal ärenden aktualiserade inom systemet för synpunktshantering som indikerar att personen inte har fått svar nästkommande vardag i enlighet med nämndens servicedeklaration.

Servicedeklaration: Inkommen post, E-post och telefonsamtal från medborgarna ska besvaras senast nästkommande vardag med angivande av hur fortsatt handläggning av frågan kommer att ske.

Målvärde: Inga ärenden inom systemet för synpunktshantering indikerar att organisationen har misslyckats med att leva upp till nämndens servicedeklaration.

Uppföljning

Inkomna synpunkter och klagomål registreras för att ge ett utgångsvärde för fortsatta målvärden.

6.1.4 Nämndens beslut för att förverkliga sin politik inom givna ekonomiska ramar

1. Nämndens utgångspunkt inför perioden 2014-2017 är att ha en balans mellan intäkter och kostnader. Som nämnden beskrivit under rubriken "förutsättningar inför planperioden" saknas dock förutsättningar för att kunna uppnå detta tillstånd under 2014. Åtgärderna som beskrivs i uppdragsplanen är ändå nödvändiga för att i största möjliga utsträckning kunna begränsa de negativa effekterna och för att så snart som möjligt få nämndens ekonomi i balans igen.

Inför 2014 väntar nämnden en hårt ansträngd ekonomisk situation på grund av bland annat en ökning av befolkningsunderlaget, beräknade prisökningar samt ingångna avtal med landstinget. Därför måste vi vara försiktiga med ambitionshöjningar som innebär ökade kostnader samt tillämpa en princip som innebär att eventuella nya kostnader måste täckas av kostnadsminskningar inom andra områden. Detta innebär också att vissa åtgärder som finns med i uppdragsplanen kommer att kunna genomföras först när nämndens ekonomi så medger.

Utöver dessa åtgärder måste nämnden även vara återhållsam när det gäller att kompensera producenter för ökade pris- och lönekostnader.

2. Nämnden vill ta del av medborgarnas värderingar, synpunkter och kunskaper i olika frågor som ingår i ansvarsområdet. Nämnden ska därför ha olika medborgardialoger för att ta tillvara på medborgarnas engagemang, med både ett lokalt och ett kommunövergripande perspektiv.
3. Information sprids främst via webben och vissa trycksaker. Nämnden ska pröva olika sätt för att tillgängliggöra och anpassa informationen för personer med annat modersmål eller med någon typ av funktionsnedsättning.

4. För kunder inom äldreomsorg och för personer med funktionsnedsättning kommer under 2014 "kundportal för omsorg och stöd", där brukarna och deras anhöriga har tillgång till samlad information samt kan komma i kontakt med utförare och biståndshandläggare.
5. Kommunen ska vara en serviceorganisation för medborgarna och därför har nämnden inlett ett arbete med att utveckla servicedeklarationer. I dem ska nämnden tydligt förklara vad medborgarna kan förvänta sig när det gäller service i form av till exempel information och handläggningstider.
6. Nämnden kommer att vidareutveckla kontaktnätet med berörda kommunala nämnder, bostadsföretag samt organisationer. Syftet är att förbättra tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning, både i deras bostäder och i samhället i övrigt.
7. Nämnden kommer även i fortsättningen att arbeta med fortlöpande kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring. Arbete med nationella jämförelser är en viktig utgångspunkt i analysen av nämndens kvalitet och effektivitet. Utifrån det kan vi kvalitetssäkra våra verksamheter och processer. Planen är vidare att systematisera arbetet med att ständigt förbättra nämndens verksamhet och ta tillvara på innovationer. Nämnden kommer även att arbeta aktivt för att ge medborgarna större inflytande över kvalitetsutvecklingen inom våra verksamheter.
8. NHO ska vara en föregångare inom jämställdhetsintegrering och se till att befattningshavare inom nämndens ansvarsområde har utbildning och en kunskapsbaserad förståelse kring frågor som rör jämställdhet.

Nämnden har under 2013 medverkat i det kommunövergripande jämställdhetsarbetet och fortsättningsvis tänker vi säkerställa att service och tjänster erbjuds på ett likvärdigt sätt oavsett kön, med hjälp av arbetsmetoder för jämställdhetsintegrering. Nämnden ska alltså erbjuda kvinnor och män lika möjligheter att vara aktiva samhällsmedborgare och att utforma verksamheten så att den svarar mot bägge köns villkor och behov. Service och tjänster ska utformas och ges med samma kvalitet till kvinnor och män. Som ett första led i detta arbete ska nämnden under 2014 ta fram könsuppdelad statistik. Arbete inleds under 2014 genom att vi jämställdhetsintegrerar nämndens kärnprocesser i form av myndighetsutövning, avtalsprocess och uppföljning.

6.1.5 Ekonomiska förutsättningar

Nämnden har inför 2014 budgeterat 1 691 000 kr till det politiska verksamhetsområdet.

6.1.6 Uppföljning och utvärdering

Som uppdragsgivare kommer nämnden att fästa stor vikt vid att följa upp och utvärdera kvalitet, kvantitet och ekonomi. För detta arbete har vi upprättat en plan som uttrycker ambitionerna inom området. Resultaten ska återrapporteras till kommunledningen i samband med delårsboksluten samt i årsredovisningen.

Tre gånger per år rapporterar NHO volymtal och kvalitetsmått. Dessa värden används för att stämna av KF:s inriktningsmål samt för att beskriva utvecklingen av kvalitet och kostnadsdrivande faktorer.

Genom olika möten och kontakter skaffar sig nämnden kunskap om nya och förändrade behov. Detta är också ett sätt för oss att följa upp medborgarnas tillit till den vård och omsorg som vi tillhandahåller.

6.2 Infrastruktur, stadsutveckling, skydd med mera

6.2.1 Ansvarsområde

Området ”infrastruktur, stadsutveckling, skydd m m” innefattar bland annat fysisk planering, tillgänglighet bostadsförsörjning, gator, vägar, friluftsliv, säkerhet och beredskap. Exempel på pågående projekt är arbetet med att göra stadskärnan mer attraktiv, bygga trygghetsbostäder samt att utveckla kollektivtrafiken.

År 2006 kom lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Tillsammans med lagen om skydd mot olyckor (2004) reglerar den kommunernas ansvar för beredskapsförberedelser i fredstid. Ansvarsprincipen gäller, vilket innebär att den som ansvarar för en verksamhet också har ansvar för att den fortsätter att fungera så långt som möjligt oavsett störning. Den ansvarige ska också göra det som krävs för att minska konsekvenserna vid störningar.

6.2.2 Inriktning

styrdokument

- Barn- och ungdomspolitiskt program (KF 2010)
- Bostadspolitisk strategi, (KF 2010)
- Handlingsinriktning för fossilbränslefri kollektivtrafik 2020 (KF 2010)
- Handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande verksamhet enligt lagen om skydd mot olyckor, (KF 2006)
- Naturvårdsprogram (KF 2006)
- Näringslivspolicy, (KF 2008)
- Säkerhetspolicy, (KF 1999)
- Översiktsplan (KF 2010)

Inriktningsmål 1 (KF)

Uppsala kommun är rankad som en av landets mest attraktiva företagarkommuner.

Inriktningsmål 5 (KF)

Invanare och besökare är trygga på gator, torg och andra allmänna platser.

Inriktningsmål 6 (KF)

I Uppsala kommuns verksamhet och dess geografiska område är utsläppen av växthusgaser minst 45 % lägre per capita 2020 jämfört med 1990 och fortsätter att minska.

Effektmål 1 (NHO)

En allt större andel av antalet körda mil inom hemvården sker med miljöbilar (miljöbil enligt Trafikverkets definition).

Indikator

Andel körda mil med miljöbil i förhållande till den totala årliga körsträckan.

Utgångsvärde 2012-12-31: 74 procent.

Målvärde andel mil med miljöbil

2014	2015	2016	2017
80 %	86 %	92 %	98 %

Indikator

Andel fordon som är miljöklassificerade.

Utgångsvärde 2012-12-31: 75 procent.

Målvärde andel miljöklassificerade fordon

2014	2015	2016	2017
80 %	85 %	90 %	95 %

Uppföljning

Utföraren rapporterar andelen körda km med miljöbil i förhållande till den totala årliga körsträckan. Uppgifterna rapporteras till "hållbarhetsportalen" och redovisas i samband med årsberättelsen.

Inriktningsmål 9 (KF)

"Lätt att göra rätt" och tänkandet livscykelkostnad präglar samhällsplaneringen avseende hållbarhet.

Effektmål 2 (NHO)

Samtliga kommunala nämnder ska senast 2014-12-31 ha antagit en plan för sitt tillgänglighetsarbete.

Uppföljning

Resultatet redovisas i samband med nämndens årsberättelse.

Inriktningsmål 12 (KF)

Boendemiljöer är goda och socialt hållbara.

Inriktningsmål 13 (KF)

Stadsdelsutvecklingen är tillväxtorienterad.

Inriktningsmål 14 (KF)

Landsbygdsutveckling är en viktig del för kommunens utveckling

6.2.3 Nämndens beslut för att förverkliga sin politik inom givna ekonomiska ramar

1. Nämnden kommer aktivt att medverka i stadsdelsutvecklingen samt i det arbete som sker inom ramen för nätverket "Healthy cities".

2. Nämnden kommer att verka för en ökad rörlighet i de bostadssociala lägenheterna. Målet är att fler personer ska få egna kontrakt samtidigt som behovet av nya bostadssociala lägenheter minskar.
3. Nämnden ska aktivt verka för att höja medvetandegraden för tillgänglighetsfrågor hos de berörda intressenterna, till exempel politiska instanser, bostadsföretag och näringsliv.

6.2.4 Ekonomiska förutsättningar

Kostnader inom block 6.2 täcks av kommunbidraget från kommunfullmäktige.

6.2.5 Uppföljning och utvärdering

Nämnden kommer kontinuerligt att följa planeringen för nybyggnation samt arbetet med att förändra såväl offentliga lokaler som det offentliga uterummet. Vi kommer också att noggrant följa upp utvecklingen inom tillgänglighetsområdet.

6.3 Fritid och kultur

6.3.1 Ansvarsområde

Området ”fritid och kultur” omfattar allmän kultur- och fritidsverksamhet, fritids- och friluftsanläggningar, fritidsgårdar, biblioteksverksamhet med mera.

6.2.2 Inriktning

styrdokument

- Kulturpolitiskt program (KF 2005)
- Barn- och ungdomspolitiskt program (KF 2010)

Inriktningsmål 1 (KF)

En livaktig kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet gör kommunen attraktiv för såväl boende och besökare som företagare.

Inriktningsmål 4 (KF)

Människor med funktionsnedsättning deltar i kultur- och idrottslivet på likvärdiga villkor.

Effektmål (NHO)

Genom att erbjudas kultur- och fritidsaktiviteter får personer som beviljats insatsen bostad med särskild service likvärdiga villkor.

Indikator: Antal genomförda kultur- och fritidsaktiviteter vid enheter för bostad med särskild service enligt SoL respektive LSS.

Uppföljning

Resultatet redovisas i samband med nämndens årsberättelse.

Inriktningsmål 5 (KF)

Uppsalas kultur är tillgänglig för alla och kännetecknas av kreativitet, hög kvalitet och interkulturella utbyten.

Inriktningsmål 6 (KF)

Uppsalas kulturliv är väl utvecklat genom samverkan mellan det offentliga, det fria kulturlivet, den ideella sektorn samt näringslivet.

6.5 Vård och omsorg

6.5.1 Ansvarsområde

Området innefattar vård och omsorg inklusive kommunal hälso- och sjukvård. Nämnden har att svara för att ge omsorg och service till de individer och familjer inom åldersgruppen 21-64 år som har rätt till det. Omsorg och service innefattar upplysningar, råd och stöd, vård och boende samt andra former av bistånd och insatser. Nämnden har, med undantag av försörjningsstöd, även ett generellt myndighetsansvar för målgruppen. Nämnden har också ett hälso- och sjukvårdsansvar vilket avser den allmänna och specifika omvårdnaden upp till sjuksköterskenivå samt paramedicinska insatser.

Nämnden ska informera om socialtjänsten och bedriva uppsökande och förebyggande verksamhet. Nämnden ansvarar även för vissa föreningsbidrag och för bostadsanpassning.

Vidare ansvarar NHO för att erbjuda daglig verksamhet enligt LSS till personer i åldern 21-64 år som saknar arbete och inte utbildar sig och som genom myndighetsbeslut har beviljats en sådan insats.

6.5.2 Inriktning

styrdokument

- Äldrepolitiskt program, Senior i Uppsala (KF 2009)
- Program för Individ- och familjeomsorgen (KF 2004)
- Drogpolitisk policy för Uppsala kommun (KF 2002)
- Barn- och ungdomspolitiskt program (KF 2010)

6.5.3 Uppdrag till äldrenämnden och nämnden för hälsa och omsorg

1. Att ta fram en handlingsplan för hur IT och ny teknik kan användas som ett hjälpmedel i det förebyggande arbetet.

Inriktningsmål 1 (KF)

Valfrihet och mångfald tillgodoser äldres önskemål när det gäller service och boende.

Effektmål 1 (NHO)

Personer 21–64 år med insatser från NHO i form av hemvård är nöjda och känner sig trygga i hemmet.

Indikator

Andel personer som i en mätning enligt ”nöjdkund”-index ger omdömet 6 eller högre med en skala 1 till 10 där 10 står för ”mycket nöjd”.

Utgångsvärde 2011-12-31: 79 procent.

Målvärde andel nöjda kunder

2014	2015	2016	2017
80 %	82 %	84 %	86 %

Uppföljning

Mätningar sker genom en årligen återkommande kundundersökning.

Indikator

Antal personer som har beviljade insatser och som erbjuds och motiveras till att upprätta en checklista inom ramen för det förebyggande brandskyddsarbetet.

Utgångsvärde 2012-12-31: 65 personer.

Målvärde antal med checklista för brandskydd

2014	2015	2016	2017
100	150	200	250

Uppföljning

Resultatet redovisas i samband med nämndens årsberättelse.

Indikator

Andel personer inom hemvården som upplever att de har fått möjlighet att påverka insatsens utformning.

Uppföljning

I samband med individuppföljningar får personerna ange om de har fått möjlighet att påverka insatsernas utformning. Detta blir underlag för fortsatta målvärden.

Inriktningsmål 2 (KF)

Uppsala kommun och landstinget i Uppsala län har ett väl fungerande samarbete med individen i centrum avseende hela vård- och omsorgskedjan.

Effektmål 2 (NHO)

Samverkan enligt närvårdsreformen leder till positiva effekter för nämndens målgrupper.

Indikator

Antal pågående närvårdsprojekt tillsammans med landstinget.

Utgångsvärde 2011-12-31: 3 stycken.

Målvärde: Ett nytt närvårdsprojekt tillkommer varje år.

Uppföljning: Resultatet redovisas i samband med nämndens årsberättelse.

Inriktningsmål 5 (KF)

Det förebyggande arbetet fokuseras på barn och unga i riskzonen för sociala problem.

Inriktningsmål 6 (KF)

Uppsala kommun är ledande i frågor som gäller kvinnofrid.

Nämndens effektmål rörande kvinnofrid och våld i nära relationer är formulerade under inriktningsmål 8 och 9.

Inriktningsmål 7 (KF)

Vården och omsorgen är hälsofokuserad och tillvaratar det friska med förebyggande insatser.

Effektmål 3 (NHO)

Medborgare 21-64 år i Uppsala kommun upplever successivt en förbättrad hälsa.

Indikator

Målgruppens upplevda hälsa i landstingets undersökning "Hälsa på lika villkor". Andelen personer som på frågan "hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd?" svarar "dåligt" eller "mycket dåligt".

Utgångsvärde 2012: 4,3 procent.

Målvärde: I landstingets undersökning 2016 ska högst 3,5 procent svara "dåligt" eller "mycket dåligt" på motsvarande fråga.

Uppföljning

Resultatet ska följas upp genom undersökningen "Hälsa på lika villkor" som nästa gång beräknas genomföras 2016.

Indikator

Antal personer med insatsen bostad med särskild service som också har en volontärinsats.

Uppföljning: Resultatet redovisas i samband med nämndens årsberättelse.

Effektmål 4 (NHO)

Det stöd som tillhandahålls är anpassat till de anhöriga och närståendes behov.

Indikator

Antal anhöriga och närstående till personer 21-64 år som under året använder sig av anhörigstöd.

Utgångsvärde 2012-12-31: 141 personer.

Målvärde antal personer med anhörigstöd

2014	2015	2016	2017
150	160	170	180

Uppföljning

Resultatet redovisas i samband med nämndens årsberättelse.

Indikator

Andelen anhöriga som funnit anhörigstödet givande utifrån sin individuella situation.

Uppföljning

Verksamheten genomför en enkät för att få ett utgångsvärde för fortsatta målvärden

Inriktningsmål 8 (KF)

Människor som är utsatta för våld och hot får adekvat stöd.

Effektmål 5 (NHO)

Brottsliga handlingar i form av hot eller våld polisanmäls och nämndens stödinsatser bidrar till att allt fler personer utsatta för våld i en nära relation vågar anmäla saken.

Indikator

Antal anmälda brott i form av misshandel inklusive grov misshandel mot kvinnor 18 år och äldre i Uppsala som utförts inomhus av en bekant i en nära relation. Uppgifterna kommer från Polisens och Brottsförebyggande rådets statistik.

Utgångsvärde 2012-12-31: 238 anmälda brott.

Målvärde antal anmälda brott mot kvinnor

2014	2015	2016	2017
250	260	270	280

Uppföljning

Resultatet redovisas i samband med nämndens årsberättelse.

Indikator

Antal anmälda brott i form av misshandel inklusive grov misshandel mot män 18 år och äldre i Uppsala som utförts inomhus av en bekant i en nära relation. Uppgifterna kommer från Polisens och Brottsförebyggande rådets statistik.

Utgångsvärde 2012-12-31: 80 anmälda brott.

Målvärde antal anmälda brott mot män

2014	2015	2016	2017
85	90	95	100

Uppföljning

Resultatet redovisas i samband med nämndens årsberättelse.

Effektmål 6 (NHO)

Personer som utsatts för hot eller våld inom familjen upplever att de får ett bra stöd av kommunen när de kommer i kontakt med socialtjänsten.

Indikator

Andel kvinnor som vistas eller har vistats på kvinnoboendet Siri och som är mycket eller ganska nöjda med kommunens stödinsats.

Utgångsvärde 2012-12-31: 93 procent.

Målvärde andel nöjda kvinnor på Siri

2014	2015	2016	2017
94 %	95 %	96 %	97 %

Uppföljning

Resultatet ska följas upp genom en enkät till alla kvinnor som vistas eller har vistats på Siri.

Indikator

Antal personer som vänder sig till resurscentrum, Nexus.

*Utgångsvärde 121231: 215 personer.**

*Beräknat på 10 månader

Målvärde antal personer på Nexus

2014	2015	2016	2017
275	300	325	350

Uppföljning

Resultatet redovisas i samband med nämndens årsberättelse.

Indikator

Andel personer som har kontakt med resurscentrum Nexus som är mycket eller ganska nöjda med kommunens stödinsats.

Uppföljning

En enkätundersökning genomförs 2013 som ska ge utgångsvärde för fortsatta målvärden.

Inriktningsmål 9 (KF)

Personer som brukar våld får behandling.

Effektmål 7 (NHO)

Personer som har gjort sig skyldig till hot eller våld erbjuds behandling.

Indikator

Antal personer som har gjort sig skyldiga till hot eller våld som erbjuds adekvat behandling.

Utgångsvärde 2012-12-31: 80.

Målvärde antal personer som erbjuds behandling

2014	2015	2016	2017
90	100	110	120

Uppföljning

Resultatet redovisas i samband med nämndens årsberättelse.

Inriktningsmål 10 (KF)

Personer med psykisk och fysisk funktionsnedsättning upplever en hög livskvalitet

Effekt mål 8 (NHO)

Fler personer inom träffpunktsverksamheten för personer med en psykisk funktionsnedsättning ska erbjudas sysselsättning.

Indikator

Antal personer som erbjuds och deltar i en sysselsättning vid träffpunktsverksamheten.

Utgångsvärde: 2012-12-31: 494 personer.

Målvärde antal personer i sysselsättning

2014	2015	2016	2017
550	600	650	700

Uppföljning

Resultatet redovisas i samband med nämndens årsberättelse.

6.5.4 Nämndens beslut för att förverkliga sin politik inom givna ekonomiska ramar

1. Nämnden kommer att ge ekonomiskt stöd till ideella organisationer som arbetar förebyggande med nämndens målgrupper. I detta utgår vi från de reviderade riktlinjerna för bidrag till ideella organisationer.
2. Inför den kommande planeringsperioden ska nämndens föreningsbidrag framför allt gå till föreningar som satsar på förebyggande insatser för unga personer med beroendeproblematik och psykisk ohälsa.
3. Det finns en ny överenskommelse mellan Uppsala kommun och den ideella sektorn som ska utveckla samverkan mellan kommunen och de ideella organisationerna. Centrum för ideellt arbete med volontärbyrå utgör en viktig länk för ömsesidig samverkan mellan parterna. De erbjuder utbildning, volontärförmedling, vägledning och stöd.
4. Nämnden ska erbjuda lättillgänglig information om sin verksamhet. Den särskilda informationsgruppen ska ge vägledning och allmän information om de olika verksamheter och aktiviteter som finns för målgruppen. Denna verksamhet

utvecklas nu vidare, bland annat genom marknadsföring för att skapa en tydlig väg in för personer som behöver information om nämndens verksamheter eller vill ansöka om en insats.

5. Arbetet med att motverka våld i nära relationer har högsta prioritet för nämnden, vilket även innefattar att konfrontera de bakomliggande värderingar och attityder som bidrar till våldet. Vårt arbete omfattar hedersrelaterat våld och förtryck, våld i samkönade relationer samt prostitution och människohandel i sexuella syften.
6. Nämnden kommer att använda statistik för att få en bild av våldsutsatta personer med funktionsnedsättning och deras särskilda behov. Vi kommer också att ta fram förslag till handlingsplaner.
7. Personer med beroendeproblematik ska erbjudas behandling med målet att bli drogfria. Detta ska styra valet av behandlingen och i första hand ska vi erbjuda behandling på frivillig grund.
8. Nämnden kommer att utveckla sysselsättningsverksamheter för personer som har ett omfattande rehabiliteringsbehov föranlett av en hjärnskada.
9. Nämnden kommer att ge uppdrag om fortsatt utveckling av träffpunkter för personer med en psykisk funktionsnedsättning. Detta ska ske i nära samverkan med brukarföreträdare. Basen i träffpunktsverksamheten ska vara social samvaro, fysiska träningsmöjligheter, utomhusaktiviteter samt kultur- och fritidsaktiviteter. Nämnden eftersträvar mer strukturerad sysselsättning för huvudsakligen yngre personer och vi tänker särskilt följa upp detta i verksamheterna. Alla verksamheter ska ha en hög grad av brukarinflytande och två av dem ska ha en särskilt utvecklad brukarstyrning.
10. Inom socialpsykiatrin ska ersättningsmodellen utvecklas för att den enskilde ska ha större möjligheter att påverka insatsen samt för att resurserna ska användas på ett effektivt sätt.
11. Kommunfullmäktige har gett nämnden ett särskilt samordningsansvar för tillgänglighetsarbetet i kommunen. Nämnden ska göra en kartläggning som ska vara utgångspunkt för nämndernas systematiska tillgänglighetsarbete och resultera i tillgänglighetsplaner för varje nämnd. Kartlägningsarbetet ska ge kommuninvånarna möjlighet att på ett enkelt sätt framföra synpunkter på brister i tillgängligheten.
12. Nämnden har beslutat tillsammans med landstinget starta en försöksverksamhet på två år i form av närvårdsteam för personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Försöksverksamheten fortsätter under 2014 under förutsättning att nämnden får fortsatta statliga stimulansmedel.
13. Samverkansprojekt med den ideella sektorn får en budget på 1 mkr.
14. NHO ska i samråd med de berörda nämnderna utreda hur en försöksverksamhet gällande "bostad först" ska se ut.

15. Inom ramen för nationell e-hälsa håller nämnden på att införa tjänsten nationell patientöversikt, NPÖ, där behörig vårdpersonal hos olika huvudmän med patientens samtycke ska kunna ta del av journalinformation som registrerats hos andra vårdgivare. Nämnden påbörjar också en utredning för att säkra en övergång från analoga till digitala trygghetslarm.
16. Äldrenämnden och NHO har beslutat att uppdragsnämnderna från och med 2014-01-01 ska ta över ansvaret för medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS, samt inrätta funktionen medicinskt ansvarig för rehabilitering, MAR. Bemanningen blir fyra MAS och två MAR. Genom denna förändring räknar vi med att kunna effektivisera verksamheten samt öka kvaliteten när det gäller uppföljning och tillsyn.
17. Nämnden avser att utreda förutsättningarna för att införa E-hemtjänst, det vill säga teknologi som kan öka tryggheten, säkerheten, aktiviteten och delaktigheten i samhället. Valfärdsteknologin kan även verka förebyggande, stödja kvarboende samt komplettera andra vård- och omsorgsinsatser.
18. När den ekonomiska situationen tillåter, tänker nämnden genomföra ett projekt i form av ett halvvägshus. Tanken är att förbättra utslussningen av personer som har behandlats för beroendeproblematik.
19. Nämnden avser att medverka i ett samverkansprojekt kring den så kallade plusmottagningen för yngre personer med en psykisk funktionsnedsättning i kombination med beroendeproblematik. Denna samverkan förutsätter att de nödvändiga statliga medlen beviljas för deltagande samt att landstinget och de berörda kommunala nämnderna medverkar i projektet.

6.5.5 Ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktige har i den preliminära budgeten fördelat 1 114 340 tkr till ansvarsområdet vård och omsorg.

Kommunbidrag, avgifter, statsbidrag samt övriga intäkter i form av ersättningar, utgör tillsammans 1 154 166 tkr, vilket är nämndens totala ekonomiska utrymme för att verkställa kommunfullmäktiges uppdrag 2014 inom området vård och omsorg.

6.5.6 Uppföljning och utvärdering

Enligt kommunfullmäktiges styrdokument Inriktning-verksamhet-ekonomi (IVE) ska nämnden via uppdragsstyrning implementera den policy för hållbar utveckling som fullmäktige har antagit. I samband med delårsbokslut samt årsbokslut ska vi redovisa hur verksamheten lever upp till denna policy samt resultatet av nämndens övriga mål och uppdrag.

Enligt uppföljningsplanen kommer nämnden att regelbundet följa upp de avtal som har ingåtts med styrelsen för vård och bildning samt med externa utförare.

Nämnden kommer att upprätta bokslut och prognoser varje månad samt redovisa strategiska nyckeltal baserade på befolkning och kostnader. Nyckeltalen gör det möjligt att jämföra volym- och kostnadsutveckling över tid samt i förhållande till jämförbara kommuner.

Vi kommer även att följa kostnadsutvecklingen inom socialtjänsten och speciellt inom missbruksområdet.

Via en kontinuerlig egenkontroll kommer nämnden att följa upp att myndighetsbeslut följer den gällande lagstiftningen.

Nämnden kommer att använda olika utvärderingsinstrument inom sitt ansvarsområde.

6.6 Särskilt riktade insatser

6.6.1 Ansvarsområde

Området "särskilt riktade insatser" omfattar arbetsmarknads- och sysselsättningsinsatser för arbetslösa samt mottagning och introduktion av flyktingar och andra nyanlända personer. Vidare ingår socialbidrag till vissa flyktinggrupper.

6.6.2 Inriktning

styrdokument

- Arbetsmarknadspolitiskt program (KF 2010)
- Barn- och ungdomspolitiskt program (KF 2010)
- Lokal överenskommelse mellan föreningslivet och Uppsala kommun (KF 2013)

Inriktningsmål 1 (KF)

Utanhänsyn bryts genom arbetslinjen.

Effektmål (NHO)

Personer med funktionsnedsättning som har sysselsättning inom daglig verksamhet ska få möjlighet att övergå i arbete och anställning på den öppna arbetsmarknaden eller som egen företagare.

Indikator

Antal personer som går från daglig verksamhet till anställning på öppna arbetsmarknaden eller som egen företagare.

Utgångsvärde 2012-12-31: 5 personer.

Målvärde antal till anställning eller egenföretag

2014	2015	2016	2017
6	6	7	7

Uppföljning:

Resultatet redovisas i samband med nämndens årsredovisning.

Inriktningsmål 2 (KF)

Uppsala är en öppen och solidarisk kommun avseende flyktingmottagande och särskilt avseende ensamkommande barn.

Inriktningsmål 3 (KF)

Utvecklingen av sociala företag uppmuntras så att fler kommer i sysselsättning och egenanställning.

Inriktningsmål 4 (KF)

Arbetslösa med ekonomiskt bistånd erbjuds Valfärdsjobb.

6.6.3 Nämndens beslut för att förverkliga sin politik inom givna ekonomiska ramar

1. I ett samhällsperspektiv stödjer nämnden utvecklingen av utbildningar inom vård och omsorg. Vi ska säkerställa innehållet i utbildningarna så att behovet av kompetens och därmed kvaliteten i verksamheten säkras inför framtiden.
2. Ett växande behov av kvalificerad vård och omsorg innebär att de framtida rekryteringsbehoven måste tryggas med kvalificerad arbetskraft.
3. Innehållet i utbildningarna inom nämndens ansvarsområde säkerställs genom att nämnden deltar aktivt i universitetens programkommittéer samt inom vuxenutbildning och gymnasieutbildning. Det gäller exempelvis arbetet med vård- och omsorgscollege. Tillgången till praktikplatser säkerställs via avtal och regelbundna uppföljningar.
4. Nämnden avser att tillsammans med berörda nämnder formulera fortsatt uppdrag som rör arbetsbefrämjande insatser till unga vuxna med funktionsnedsättning.